

REDIII prasības, izaicinājumi dažādās biomasas ražotājiem un tirgotājiem, aktuālās shēmās

Erlends Blekus

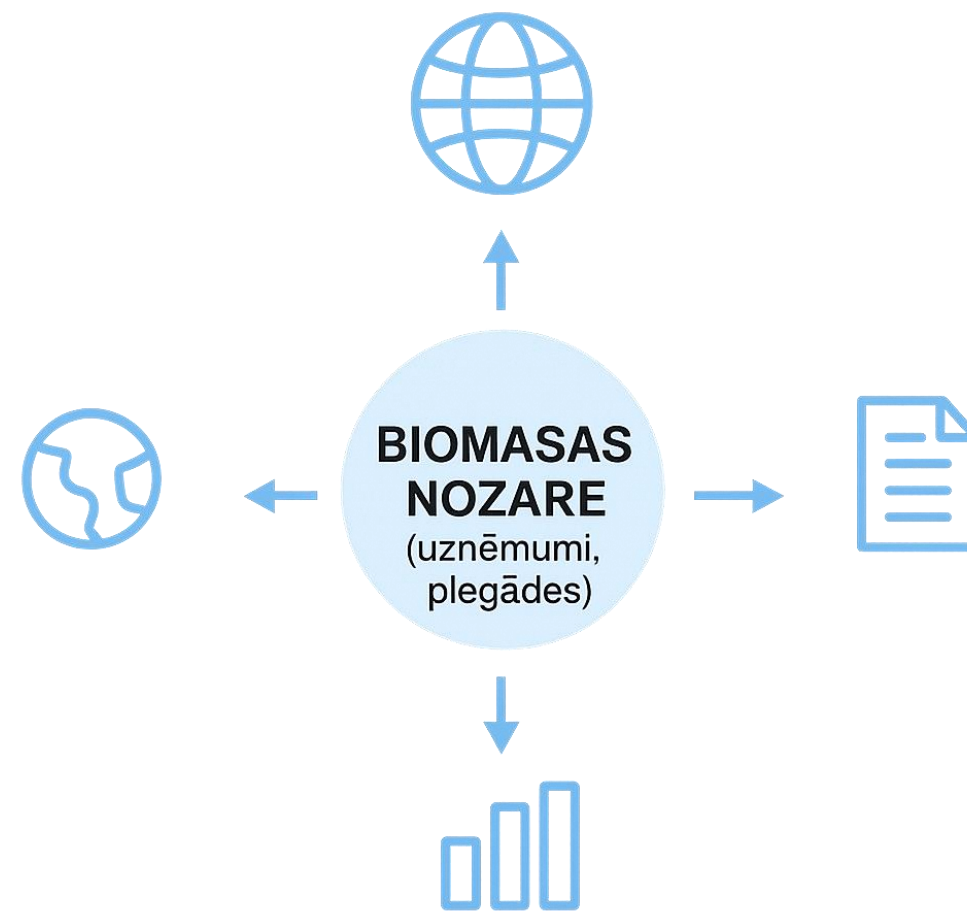
18.06.2026

LMSP Latvijas Meža programma 2026

Kas maina biomasas tirgus noteikumus?

- **ES klimata politika pastiprinās**
 - Klimata neitralitāte līdz 2050
 - Fit for 55 ietvars
- **Biomasa vairs netiek uzskatīta par automātiski ilgtspējīgu**
- **Straujš regulatīvo prasību pieaugums**
 - stingrāki ilgtspējas kritēriji
 - detalizētāka atbilstības pārbaude
- **Pieprasījums pēc pierādāmas ilgtspējas**
 - nepietiek ar deklarācijām
 - nepieciešami auditi, dati, dokumentācija
- **Starptautisko tirgu papildu prasības**
 - Nīderlande, Dānija, Lielbritānija
 - bieži stingrākas nekā ES minimums

RED III – galvenās izmaiņas un nozīme nozarei

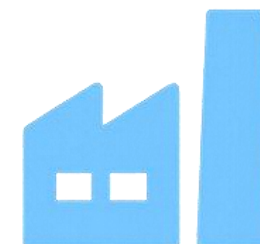
- **Atjaunojamās enerģijas direktīvas jaunākā versija**
 - pieņemta 2023. gadā
 - daļa no Fit for 55 pakotnes
- **Paaugstināts AER mērķis ES līmenī**
 - vismaz 42.5% līdz 2030
 - ar iespēju sasniegt 45%
- **Būtiski pastiprināti bioenerģijas kritēriji**
 - stingrāka ilgtspējas kontrole
 - paplašinātas prasības meža biomasai
- **Lielāks uzsvars uz pierādāmību**
 - auditi, dati, izsekojama piegādes ķēde
 - mazāk pieņēmumu, vairāk verifikācijas
- **Paplašināta piemērošanas joma**
 - vairāk iekārtu un operatoru ietverti regulējumā
- **Sertifikācijas shēmu centrālā loma**
 - SBP, SURE-EU, PEFC RED, u.c. kā praktiskie ieviešanas instrumenti

Kur RED III ietekme ir būtiskākā?

- **Koksnes biomasa**
 - Meža šķelda, enerģijas ražotāji
- **Plašāks enerģijas ražotāju loks**
 - RED II: >20 MW (cietā biomasa)
 - RED III: >7.5 MW(cietā biomasa)
- **Starptautiskās piegādes ķēdes**
 - eksports uz ES valstīm un UK
 - augstākas pircēju prasības
- **Sertificētās piegādes ķēdes**
 - SBP, SURE-EU, PEFC RED, u.c.

Izaicinājumi nozarē

Biomisas ražotājiem

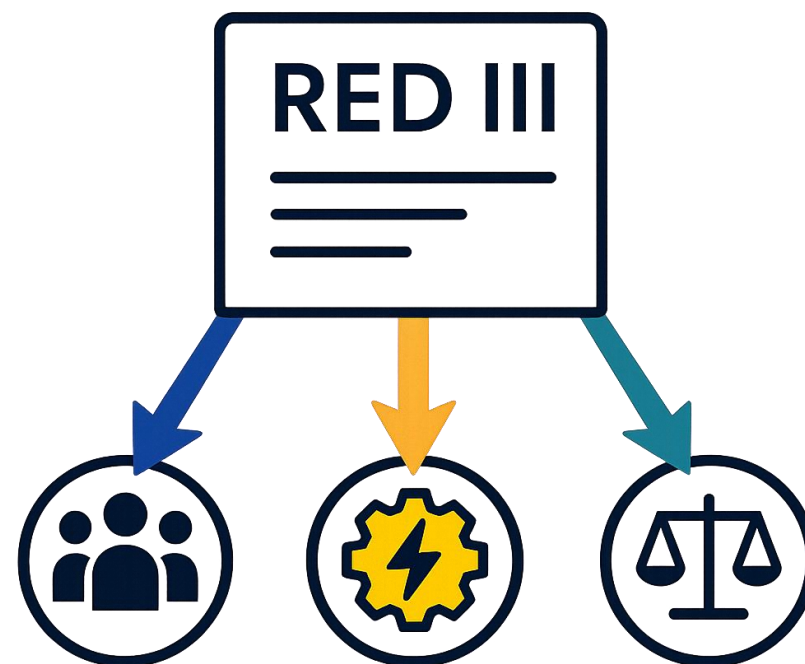
- Informācijas iegūšana līdz biomasas izcelsmei
- Sadrumstalotas piegādes ķēdes (daudzi mazie piegādātāji/ mežu īpašnieki)
- Dokumentētas vadības sistēmas uzturēšana (procedūras, masas bilances konti, u.c.)
- Meža biomasas ieguves riska novērtējumu pārskatīšana / atjaunošana

Tirgotājiem un eksportētājiem

- Atbildība par visas ķēdes atbilstību
- Reputācijas un līgumsodu riski
- Dažādu prasību paralēla izpilde - RED III, nacionālās prasības, pircēju prasības
- Enerģijas datu apkopošana un nodošana pircējam – piegādes attālumi, patērētais degvielas apjoms transportēšanā un pārstrādē, u.c.

Pielāgošanās RED III: vienots regulējums, dažādas interpretācijas

- **Nav vienotas “gatavas” pārejas pieejas**
 - regulējums tiek dažādi interpretēts praksē
- **Valstu līmeņa atšķirības**
 - atšķirīgi dati, riska pieejas un pierādījumi
 - dažāda pieeja likumdošanas piemērošanā
- **Sertifikācijas shēmu interpretācijas**
 - Sertifikācijas shēmas izstrādā savus risinājumus, kur arī pastāv būtiskas atšķirības metodoloģijā un prasībās

SURE-EU

- **Kam piemērota:**

- Enerģijas ražotājiem un tirgotājiem (siltums, elektroenerģija)
- Meža un lauksaimniecības biomasas ražotājiem (1 – 2 posms piegādes ķēdē), atlikumu biomasas ražotāji.
- Granulu un brikešu ražotājiem

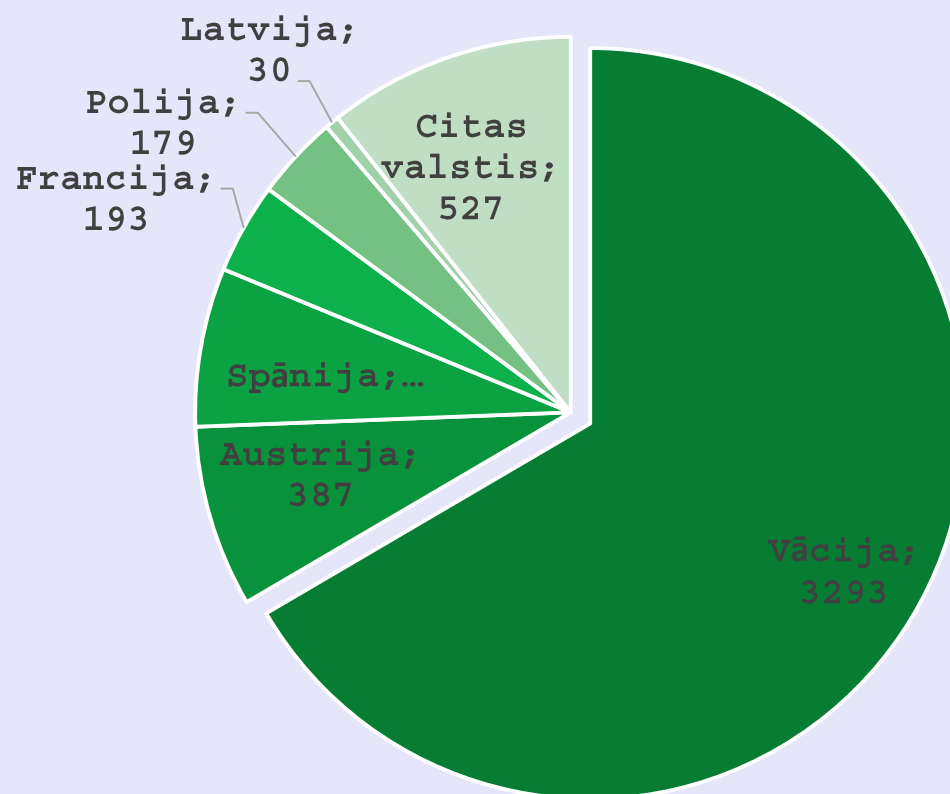
- **Priekšrocības:**

- Tieša atbilstība RED prasībām – standarti ir būvēti tieši uz RED direktīvas ietvara.

- **Ierobežojumi:**

- Nesertificētu biomasu iespējams iekļaut tvērumā iepērkot tikai tieši no meža īpašnieka/ražotāja.

Izsniegite sertifikāti

Sustainable Biomass Program (SBP)

- **Kam piemērota:**

- Granulu ražotājiem
- Eksportētājiem uz UK, NL, DK
- Šķeldas ražotājiem un tirgotājiem

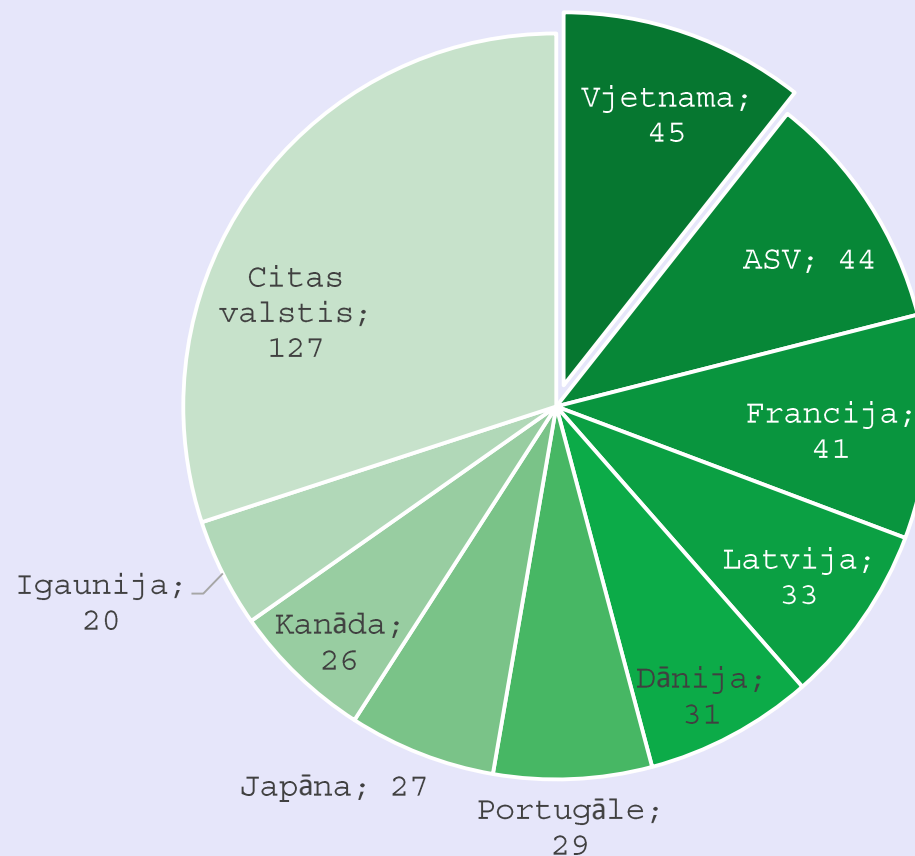
- **Priekšrocības:**

- Augsta uzticamība eksportā
- Pilna darījumu un piegādes plūsmas izsekojamība

- **Ierobežojumi:**

- Augstas izmaksas
- Kompleksa ieviešana un liels administratīvais slogs

Izsniegite sertifikāti

PEFC RED III

- **Kam piemērota:**

- Meža īpašniekiem un mežizstrādātājiem
- Pārstrādes uzņēmumiem, kuri jau uztur PEFC piegādes ķēdes sertifikāciju
- Šķeldas ražotājiem un tirgotājiem

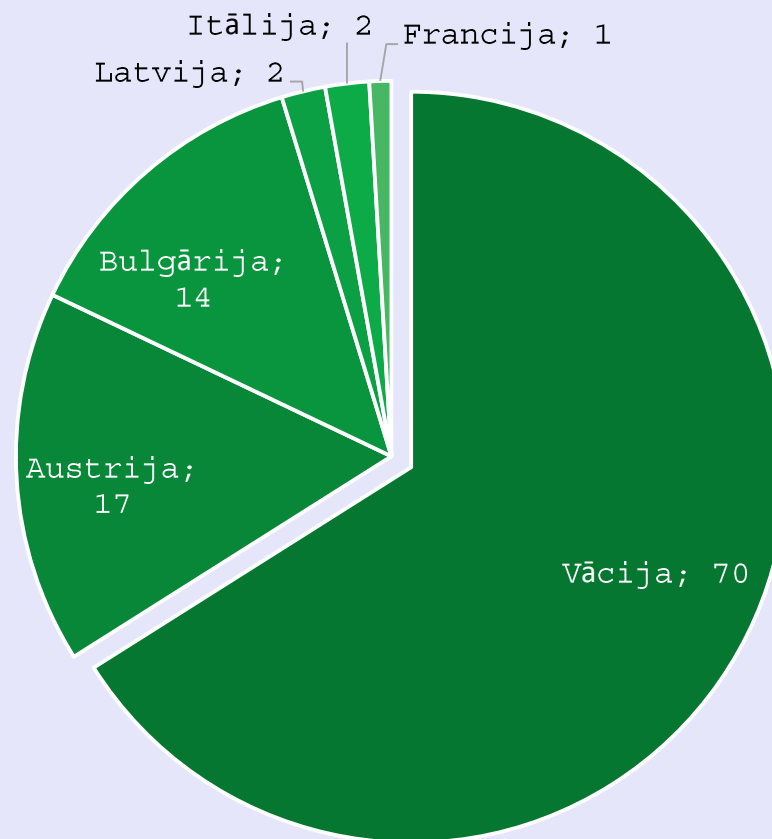
- **Priekšrocības:**

- Vienkāršāka ieviešana, ja uzņēmums jau uztur PEFC piegādes ķēdes sertifikāciju

- **Ierobežojumi:**

- Ja nav pieejams meža biomasas izcelsmes riska vērtējums konkrētam reģionam, tad atbilstošu biomasu var iegūt tikai no PEFC FM sertificētām platībām
- Kā priekšnosacījums ir PEFC piegādes ķēdes sertifikācija.

Izsniegite sertifikāti

Kopsavilkums

- **Biomasa vairs nav “automātiski ilgtspējīga”**
- **RED III būtiski paplašina prasību tvērumu (7.5 MW sliekšnis)**
- **Galvenais izaicinājums – praktiskā ieviešana piegādes ķēdēs**
- **Atbildība attiecas uz visiem ķēdes dalībniekiem**
- **Sertifikācija Eiropas tirgū kļūst par obligātu instrumentu atbilstības pierādīšanai**

Paldies!

Erlends Blekus

erlends.blekus@bmcertification.com

+371 25480100

